

Verksamhetsredogörelse Gentekniknämnden 2019

Datum: 2020-01-22

Diarienummer: 001/2020-1.6.3

Inledning

Nämnden har till uppgift att genom rådgivande verksamhet främja en etiskt försvarbar och säker användning av gentekniken så att människors och djurs hälsa och miljön skyddas. I det sammanhanget ska hänsyn tas till vikten av att ett gott forskningspolitiskt klimat upprätthålls.

Nämnden ska yttra sig vid ansökningar om tillstånd enligt miljöbalken, ge råd till berörda myndigheter i frågor om genteknik samt sprida kunskap om den gentekniska utvecklingen.

Nämnden har under året hållit sju sammanträden.

Remissyttranden

Läkemedelsverket

- Ansökan om klinisk prövning för behandling av malignt melanom.
- Ansökan om klinisk prövning för behandling av hemofili B.
- Ansökan om klinisk prövning för behandling av multipelt myelom.
- Ansökan om klinisk prövning för vaccinering mot RS-virus.
- Ansökan om klinisk prövning för behandling av svårläkta sår.

Jordbruksverket

- Ansökan om att få bedriva fältförsök med genetiskt modifierat vete.
- Jordbruksverkets förslag till beslut om fältförsök med genetiskt modifierat vete.
- Jordbruksverkets förslag till beslut om fältförsök med genredigerad potatis
- Ansökan om marknadsgodkännande av den genetiskt modifierade sojabönan GMB15 för import och bearbetning och användning som livsmedel och foder.
- Ansökan om marknadsgodkännande av den genetiskt modifierade majs DP202216 för import och bearbetning och användning som livsmedel och foder.

Naturvårdsverket

- Sveriges fjärde rapport till Cartagena-protokollet.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

- Förslag till föreskrifter om statliga myndigheters rapportering av it-incidenter.

Föredrag vid nämndens sammanträden

- Biologiska spår och DNA-analys. Ricky Ansell, tf sektionschef och verksamhetsexpert vid biologisektionen, Nationellt forensiskt centrum.3
- Fältförsök med genmodifierade hybridaspår (och lite CRISPR-kål). Stefan Jansson, professor och prefekt, Institutionen för fysiologisk botanik, Umeå universitet.
- Genterapi – äntligen genombrott efter många motgångar. Johan Richter, överläkare och forskningschef, Institutionen för molekylärmedicin och genterapi, Lunds Universitet och verksamhetsområdet hematologi, onkologi och strålfysik, Skånes universitetssjukhus
- Bionedbrytbar ickefossil plast - ny strategi för PHB-produktion med modifierad oljealstrande jäst. Thomas Andlid, forskare vid institutionen för biologi och bioteknik, Chalmers tekniska högskola.

Informationsverksamheten

Seminarium

Under våren anordnade Gentekniknämnden ett seminarium i samarbete med Kungliga skogs- och lantbruksakademien och Sveriges utsädesförening med titeln: *Will new plant breeding techniques have a future in EU?*

Kansliets medverkan vid kurser etc

- Advanced International Training Program on Intellectual Property and Genetic Resources - in Support of Innovation. Kursen anordnades av Patent- och registreringsverket, World Intellectual Property Organization, Sida.
- En dag om hållbar utveckling och etik för civilingenjörer, Uppsala universitet.
- Laborativ bioteknikkurs för lärare, Göteborgs universitet.
- Masterskursen Green biotechnology vid Stockholms universitet.
- Masterskursen Plant biology vid SLU, Uppsala.
- Föredrag vid Nationellt bioresurscentrum för biologi och bioteknik.
- Föreläsning vid Östra reals gymnasieskola.

Kansliets medverkan vid möten etc.

- *Open-ended Online Forum on Synthetic Biology* organiserat av Konventionen om biologisk mångfalds sekretariat.
- Tillämpning av EU-domstolens beslut om mutagenes. Arbetsgruppsmöte för kommittén under direktiv 2001/18/EG, kommittén för direktiv 2009/41/EEG och ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder.
- *We cannot detect it – what's the way forward? The European Court of Justice decision on mutagenesis and its implications for GMO control.* Nordisk-baltiskt myndighetsmöte.
- *Genome editing, improving legislation and start flagships to better address climate, environmental, food and health challenges*, anordnat av *European Plant Science Organisation*.
- Svenska GMO-myndigheters möten. Anordnas två gånger per år.
- Modern genteknik vid livsmedelsproduktion - Industrigemensamt projekt som anordnas två gånger per år.
- Vetenskapsrådets webbtidning Curies externa redaktionsråd.

Frågor om genteknik och nämndens tweets

Via e-post och telefon har kansliet besvarat frågor om genteknik. Kansliet har via nämndens Twitterkonto under året skickat 97 tweets.

Nämndens webbplatser

På webbplatsen genteknik.se publiceras kontinuerligt nyheter i form av populärvetenskapliga referat baserade på vetenskapliga artiklar och nyheter som rör lagstiftningen på området. Här publiceras också den årliga rapporten Genteknikens utveckling och nämndens yttranden.

Webbplatsen genteknik.nu kompletterar genteknik.se. Den innehåller grundläggande information om till exempel genetiskt modifierade växter och djur, genterapi, stamceller och lagstiftning. Webbplatsen genteknik.nu börjar bli gammal och båda webbplatserna måste tillgänglighetsanpassas. Diskussioner har under året förts med det företag som utvecklat genteknik.se om att konstruera en underwebb till genteknik.se där information från genteknik.nu och ny information läggs in. Det praktiska arbetet med utformning och tillgänglighetsanpassning kommer att påbörjas i början av 2020. Under 2019 hade genteknik.nu 537 141 besök och genteknik.se 63 900.

Webbplatsen genteknik.nu hade under 2019, 537 000 besök och genteknik.se 63 900 besök.

Omorganisationen

Under våren 2019 beslutade regeringen att Vetenskapsrådet från den 1 september 2019 ska upplåta lokaler och sköta administrativa och handläggande uppgifter åt Gentekniknämnden, inklusive ansvaret för den ekonomiska redovisningen.

Omorganisationen tog under en period mycket av kansliets tid i anspråk.

Administrationen i samband med nämndsammanträden sköttes tidigare av en kanslisekreterare. Dessa uppgifter sköts sedan sammanträdet i oktober 2019 av kanslichefen. Det innefattar bland annat att skicka ut kallelse och dagordning, boka lokal och förtäring, se till att det finns en besöksmottagare, se till att ledamöterna får sina arvoden och reseersättningar och att expediera ärenden och publicera dem på nämndens webbplats. Den tidigare kanslisekreteraren sköter under en övergångsperiod diarieföring och arkivering av nämndens handlingar.